

APSTRAKT 18S

Zapaljenski procesi na srcu – sestrinske intervencije

Dragana Stojanović, J. Jovanović,
J. Đurić Gvozdenović

Klinika za kardiologiju UKC Niš

Zapaljenski procesi na srcu odnose se na različite slojeve srčanog tkiva, a najčešće su: pericarditis (upala srčane maramice), miocarditis (upala srčanog mišića – miokarda), endokarditis (upala srčanih zalistaka) i miopericarditis (istovremena upala srčane maramice i miokarda).

Zapaljenski procesi mogu biti uzrokovani virusima, gljivicama i bakterijama.

Klinička slika je specifična i teška, a najčešći simptomi su: povišena temperatura, groznica, gubitak telesne težine, umor, bolovi u stomaku, leđima, bolovi u zglobovima, bol u grudima, osip po koži, otok nogu i zglobova, ubrzani srčani rad, otežano disanje, znakovi insuficijencije srca, gubitak apetita.

Postavljanje prave dijagnoze je veoma važno zbog adekvatnog načina lečenja, međutim, postavljanje iste je teško, zbog simptoma, koji su prisutni i kod drugih bolesti. Zbog toga je važno uzeti anamnezu i uraditi sve neophodne dijagnostičke procedure.

Dijagnoza bolesti se postavlja na osnovu: anamneze, kliničke slike, laboratorijskih analiza, EKG-a, hemokulture, ehokardiograma, MR-a.

Veoma je važno da se svaka dijagnostička procedura uradi po protokolu da bi svi dobijeni parametri bili validni i ukazali na uzrok bolesti, a samim tim i na pravi način lečenja.

Svi zapaljenski procesi na srcu mogu dovesti, nažalost, do različitih komplikacija, kao što su: maligni poremećaji ritma, apsces miokarda, srčana insuficijencija (slabost), embolije, gljivične aneurizme, šlog, letalni ishod.

Lečenje je kompleksno. Terapija je simptomatska, antibiotska, u određenim uslovima i hirurška.

Najvažnija polazna stavka u lečenju zapaljenjskih bolesti srca je hemokultura, uzimanje krvi za kultivaciju, odnosno, utvrđivanje prisustva bakterija, virusa i drugih mikroorganizama (uzročnika bolesti), u krvi bolesnika. Veoma je važno pravilno uzeti krv za hemokulture – pridržavati se protokola. Priprema: Pacijent treba da leži ili sedi u udobnom položaju, ispod ruke postaviti med. pelenu, dezinfikovati ruke pre intervencije, palpacijom odabrati venu, dezinfikovati mesto alkoholom (krug prečnika 5 cm) i sačekati da se osuši 1min, potom obrisati jodom od centra ka periferiji i staviti da se osuši 1min.

Nakon dezinfekcije ne palpirati više mesto punkcije, a ako je potrebno, isključivo sterilnim rukavicama.

Uzeti 10–20 ml krvi po bočici, mesto punkcije pritisnuti sterilnim tupferom dok se ne zaustavi krvarenje.

Pre ubacivanja krvi u bočicu potrebno je dezinfikovati zatvarač. Menjati iglu za ubacivanje krvi.

Da bi se sprečila koagulacija krvi, potrebno je bočicu nekoliko puta lagano okretati gore-dole.

Prvo zasejati ANAEROBNU, pa onda AEROBNU bočicu. Zasejane bočice nikad ne stavljati u frižider, već u što kraćem vremenskom roku dostaviti mikrobiološkoj laboratoriji, sa pravilno popunjenim uputom i ispisanim podacima na bočicama. Pre uzimanja krvi obavezno izmeriti T i upisati vrednosti, i ako pacijent već prima antibiotik, upisati naziv i dozu. Sam

postupak uzorkovanja krvi je jednostavan, ako se postupa po protokolu.

Posao med. sestara – tehničara svakim danom je sve zahtevniji, odgovorniji, bolesti su komplikovanije. Da bi se odgovorilo svim zadacima na pravi način, neophodne su adekvatne edukacije i poštovanje mišljenja med. sestara – tehničara, jer su oni u stalnom kontaktu sa obolelima i njihovim porodicama.

APSTRAKT 19S

Test fizičkog opterećenja (Ergo test) – uloga medicinske sestre

Danijela Denić

ZZZZR „Železnice Srbije”

Test fizičkog opterećenja (TFO) je metoda kojom se proverava snabdevenost srca krvlju.

Ovim testom se utvrđuje koliko je srce zdravo i on pomaže u pronalaženju uzroka eventualnih tegoba.

Cilj rada je prikazati prevenciju i rano otkrivanje koronarne bolesti kod pacijenata putem ergo testa.

Uloga sestre je da obezbedi pacijentu pre ergo testa merenje krvnog pritiska (KP) tako da, ako to prvo merenje pokaže visoke vrednosti pritiska, može doktor dati lek za brzo obaranje KP ili odložiti test.

Ako je KP u granicama normale, priprema teče ovako:

- Ukucavanje podataka u poseban program vezan za TFO.
- Nakon ukucavanja generalija sledi, na oslobođenom grudnom košu, lepljenje elektroda (10 kom.) po šemi snimanja EKG-a.
- Usmeno sestra objasni pacijentu kako teče ceo test, a neretko pokaže i praktično.
- Na jednu ruku stavlja se manžetna od aparata za KP.
- Sve vreme dok traje test, sestra stoji pored trake, u slučaju da treba neka pomoć pacijentu ili lekaru.

Ako ergo test protekne dobro, ostaje medicinski tehničar do kraja i nakon odmora.

Pored EKG-a, meri se KP i srčana frekvencija.

Zaključak: Ergo test je dijagnostička metoda sa malim rizikom, mada u retkim slučajevima dođe do komplikacija.

APSTRAKT 20S

Iskustvo medicinske sestre–tehničara u primeni leka okrilizumab

Sanja Jovanović

Univerzitetski klinički centar Kragujevac

Ovaj rad ima za cilj da prikaže terapijske indikacije za primenu leka okrilizumab, kao i tretman pacijenata sa multiplom sklerozom (MS) na Klinici za neurologiju UKC Kragujevac. Takođe, u radu će se prikazati kako smo započeli primenu leka i sa kojim smo se izazovima susretali. Retrospektivnom analizom prikazaćemo koliko smo postigli do danas, kakav je uticaj primene leka na smanjenje broja relapsa i koliko je poboljšan život osoba sa MS. Planiranje i organizacija rada, kao i dinamika uvođenja leka zavisi od mnogih faktora, od kojih je najbitniji dostupnost leka, za koji prikazujemo apsolutnu dostupnost. Svi pacijenti koji ispunjavaju kriterijume za uključivanje na lek okrilizumab, mogu dobiti lek u UKC Kragujevac na Klinici za neurologiju.

Aktivnosti medicinske sestre su značajne u pripremi pacijenta i porodice, kao i vođenju medicinske dokumentacije.